

DH GROUP
AFRICA

ZIARA 2026

RIPOTI YA MISHENI YA UTAFITI

Afrika ya Kusini na Mashariki

Afrika Kusini · Namibia · Botswana · Zimbabwe · Zambia · Tanzania · Msumbiji · Eswatini

Uandaaji na usimamizi

DH GROUP AFRICA · DH GROUP Geopolitics & International Strategy

www.dhgroup-internationalstrategy.com | www.dhgroup-arabandmuslim.com

1. Usuli na Malengo ya Misheni

Ziara ya 2026 ya DH GROUP AFRICA, iliyoandaliwa na kusimamiwa kwa pamoja na DH GROUP AFRICA na DH GROUP Geopolitics & International Strategy, ilipita katika nchi nane za Afrika ya Kusini na Mashariki: Afrika Kusini, Namibia, Botswana, Zimbabwe, Zambia, Tanzania, Msumbiji na Eswatini (Uswazi).

Lengo la misheni lilikuwa kuthibitisha kwa vitendo fursa za kimkakati, za miundombinu na za usafirishaji katika eneo hilo — kwa kuzingatia hasa bandari, viwanja vya ndege, barabara, barabara kuu na reli — pamoja na kuchambua mfumo wa benki na bima na muundo wa viwanda wa kila nchi iliyotembelewa. Lengo la mwisho ni kubuni jukwaa la uendeshaji la kikanda kwa uwepo wa DH GROUP katika eneo hilo, kwa kuoanisha na dira ya kijiografia-kisiasa na mkakati wa kimataifa wa Kundi.

2. Muhtasari wa Kikanda

Eneo lililotembelewa linawakilisha mojawapo ya njia za maendeleo zenye msukumo mkubwa zaidi katika bara la Afrika. Misheni ilithibitisha kuwepo kwa fursa halisi katika mielekeo mikuu mitatu:

- Njia za usafirishaji zinazovuka mipaka, zinazounganisha maeneo ya ndani yenye utajiri wa madini ya bara na bandari za Bahari ya Hindi (Dar es Salaam, Maputo, Beira, Nacala, Durban) na za Atlantiki (Walvis Bay, Cape Town);
- Uboreshaji wa miundombinu ya bandari, reli na barabara, unaongwa mkono na programu za kitaifa na ushirikiano wa kimataifa;
- Upanuzi wa huduma za kifedha na bima, katika masoko yanayojulikana kwa kasi ya ujumuishwaji wa kibenki na ongezeko la matumizi ya huduma za kidijitali.

Thamani ya kimkakati ya eneo hili haipo sana katika masoko ya kitaifa yakiwa peke yake bali zaidi katika muunganiko wao: jumuiya za kiuchumi za kikanda (SADC, SACU, EAC) na Eneo la Biashara Huria la Bara la Afrika (AfCFTA) huunda muundo ambao ndani yake mtiririko wa biashara, usafirishaji na fedha unaimarika hatua kwa hatua.

3. Sekta zenye Maslahi Makubwa kwa Kila Nchi

3.1 Afrika Kusini

Kama kitovu cha kifedha, kiviwanda na usafirishaji cha eneo lote, Afrika Kusini ni lango la asili kwa uendeshaji wowote wa kikanda. Misheni ilithibitisha uimara wa kitovu cha kifedha cha Johannesburg na nafasi kuu ya mfumo wa bandari wa kitaifa.

Sekta zenye maslahi makubwa

- Mfumo wa benki na bima: ulioendelea zaidi na unaosimamiwa vyema zaidi barani, wenye taasisi za kiwango cha kimataifa na soko la bima lililokomaa;
- Usafirishaji wa bandari: Durban, Cape Town na Gqeberha (Port Elizabeth) kama malango makuu ya baharini;

- Sekta ya viwanda na magari, yenye minyororo ya thamani imara na inayolenga mauzo ya nje;
- Nishati na nishati mbadala, sekta inayopitia mabadiliko makubwa yenye programu pana za uwekezaji.

Taasisi kuu za benki

- Standard Bank Group — kundi kubwa zaidi la benki barani kwa mali, lililopo katika nchi zaidi ya 20 za Afrika;
- FirstRand Group (FNB, RMB, WesBank) — kundi la benki linaloongoza barani Afrika kwa thamani ya soko;
- Absa Group — kundi la tatu kwa ukubwa la benki nchini Afrika Kusini, lenye kampuni tanzu katika nchi 12 za Afrika (likifuatiwa na Nedbank Group, taasisi ya nne nchini).

Kampuni kuu

- Naspers / Prosus — kundi la vyombo vya habari na teknolojia, kampuni kubwa zaidi ya Afrika kwa thamani ya soko;
- Sasol — nishati, kemikali na mafuta ya kutengeneza, lenye uwepo wa kimataifa;
- MTN Group — mtoa huduma anayeongoza wa mawasiliano barani;
- Shoprite Holdings — kundi kubwa zaidi la rejareja Afrika;
- Anglo American Platinum — kinara wa dunia katika uzalishaji wa platinamu (makundi ya umma Eskom kwa nishati na Transnet kwa bandari na reli pia ni muhimu).

Afrika Kusini ni mgombea wa asili wa kuwa makao makuu ya uendesaji na kifedha ya kikanda ya Kundi.

3.2 Namibia

Maslahi ya msingi yanahusu bandari ya Walvis Bay, kitovu cha kimkakati cha Atlantiki na kituo cha mwisho cha njia za Trans-Kalahari na Trans-Caprivi kuelekea Botswana, Zambia na Zimbabwe.

Sekta zenye maslahi makubwa

- Usafirishaji wa bandari na maeneo ya nyuma yake, wenye uwezo unaoongezeka na nafasi ya ushindani dhidi ya bandari za Afrika Kusini;
- Nishati, kwa maendeleo ya miradi ya hidrojeni ya kijani ya kiwango cha kimataifa;
- Sekta ya madini (urani, almasi) na minyororo husika ya ugavi na huduma;
- Uthabiti wa kitaasisi na muundo wa kisheria wa kuaminika kwa uwekezaji.

Taasisi kuu za benki

- First National Bank Namibia (FirstRand Namibia) — taasisi inayoongoza nchini, yenye wastani wa sehemu ya soko ya takriban 35% katika mali, amana na mikopo;
- Bank Windhoek (Capricorn Group) — benki kubwa zaidi yenye mtaji wa Kinamibia, iliyoorodheshwa katika soko la hisa la Windhoek;
- Standard Bank Namibia — miongoni mwa waendesaji wakuu kwa mali, sehemu ya kundi la Standard Bank.

Kampuni kuu

- Namdeb Diamond Corporation — ubia wa usawa kati ya Serikali ya Namibia na De Beers, moyo wa tasnia ya almasi;
- MTC (Mobile Telecommunications Company) — mtoa huduma anayeongoza wa mawasiliano nchini;
- Namibia Breweries — kundi kuu la viwanda katika sekta ya vinywaji, lenye mwelekeo mkubwa wa mauzo ya nje;
- Capricorn Group — kundi la kifedha lenye mchanganyiko (benki, bima, usimamizi wa mali);
- Namport (Namibian Ports Authority) — mamlaka ya bandari inayosimamia Walvis Bay na Lüderitz, kitovu cha mkakati wa usafirishaji wa kitaifa.

3.3 Botswana

Mojawapo ya uchumi ulio thabiti na unaotawaliwa vyema zaidi barani, uliojikita kihistoria katika sekta ya almasi na sasa umejikita katika njia ya mseto inayohimizwa kikamilifu na serikali.

Sekta zenye maslahi makubwa

- Huduma za kifedha na bima, zinazonufaika na muundo imara wa udhibiti na baadhi ya viwango bora vya mikopo barani Afrika;
- Usafirishaji wa barabara kwenye njia ya Trans-Kalahari, mhimili unaunganisha Walvis Bay na Afrika Kusini;
- Uongezaji thamani wa madini na uchakataji wa ndani wa mnyororo wa almasi;
- Mseto wa viwanda na kilimo-viwanda unaongwa mkono na motisha za umma.

Taasisi kuu za benki

- First National Bank Botswana (FirstRand) — taasisi inayoongoza nchini, miongoni mwa hisa kuu za soko la hisa la Gaborone;
- Absa Bank Botswana — mwendeshaji wa pili wa kihistoria wa soko, aliyepo tangu 1950;
- Stanbic Bank Botswana (Standard Bank Group) — miongoni mwa taasisi kuu kwa mali na wateja wa makampuni.

Kampuni kuu

- Debswana Diamond Company — ubia wa usawa kati ya Serikali ya Botswana na De Beers, mzalishaji mkubwa zaidi wa almasi duniani kwa thamani;
- Botswana Insurance Holdings (BIHL) — kundi la kwanza la bima na kifedha la kitaifa;
- Choppies Enterprises — mnyororo mkuu wa rejareja, uliopo katika nchi kadhaa za eneo;
- Sechaba Brewery Holdings — kinara wa kitaifa wa sekta ya vinywaji;
- Letshego Holdings — kundi la Kiafrika la fedha ndogo na mikopo, lenye makao yake Gaborone.

3.4 Zimbabwe

Nchi yenye uwezo mkubwa, yenye rasilimali watu wenye ujuzi na rasilimali za asili za daraja la kwanza, lakini yenye mazingira ya kiuchumi mpana na ya sarafu yanayohitaji ufuatiliaji makini na miundo ya uendeshaji inayofaa.

Sekta zenye maslahi makubwa

- Kilimo-viwanda na uchakataji wa mazao ya kilimo, wito wa kihistoria wa nchi ulio katika awamu ya uamsho;
- Sekta ya madini: lithiamu, platinamu na dhahabu, kwa maslahi yanayoongezeka ya wawekezaji wa kimataifa;
- Ukarabati wa miundombinu ya reli na barabara kwenye njia ya Kaskazini-Kusini (Beitbridge–Harare–Chirundu), kitovu kisichoepukika cha usafirishaji wa kibiashara wa kikanda.

Taasisi kuu za benki

- CBZ Bank — taasisi inayoongoza nchini, yenye takriban 20% ya mali na amana za soko;
- Stanbic Bank Zimbabwe (Standard Bank Group) — miongoni mwa waendeshaji wakuu wa makampuni na taasisi;
- FBC Bank (FBC Holdings) — miongoni mwa makundi makubwa zaidi ya benki na bima ya kitaifa (CABS na Ecobank Zimbabwe pia ni muhimu).

Kampuni kuu

- Delta Corporation — vinywaji na bidhaa za matumizi, kampuni kubwa zaidi ya soko la hisa la Harare;
- Econet Wireless Zimbabwe — mtoa huduma anayeongoza wa mawasiliano na huduma za kidijitali (kundi la Econet/Cassava);
- Innscor Africa — kampuni mchanganyiko ya kilimo-chakula na viwanda;
- Zimplats (Impala Platinum) — mzalishaji mkuu wa platinamu nchini;
- National Foods Holdings — kinara katika uchakataji wa chakula.

3.5 Zambia

Moyo wa ukanda wa shaba (Copperbelt), Zambia iko katikati ya njia kuu za usafirishaji wa madini za bara na imeonyesha mahitaji makubwa ya huduma za usafirishaji, bima na kifedha zinazohusiana na mauzo ya nje.

Sekta zenye maslahi makubwa

- Uchimbaji madini na huduma kwa sekta ya madini (shaba, kobalti), wenye viwango vya uzalishaji vinavyoongezeka;
- Usafirishaji wa reli: njia ya TAZARA kuelekea Dar es Salaam na miunganiko kuelekea njia ya Lobito;
- Nishati ya umeme wa maji na usalama wa nishati wa kikanda;
- Kilimo cha kibiashara na uchakataji wa kilimo-chakula.

Taasisi kuu za benki

- Absa Bank Zambia — miongoni mwa taasisi zinazoongoza nchini, yenye mali ya takriban dola bilioni 2.2 na uwekezaji mkubwa katika madini, nishati na miundombinu;
- Zanaco (Zambia National Commercial Bank) — benki kubwa zaidi yenye mizizi ya kitaifa, yenye wateja zaidi ya milioni 5 na mtandao mpana wa benki za wakala;

- Stanbic Bank Zambia (Standard Bank Group) — miongoni mwa waendeshaji wakuu wa makampuni (Standard Chartered Zambia, aliyepo tangu 1906, pia ni muhimu).

Kampuni kuu

- First Quantum Minerals / Kansanshi Mining — mzalishaji mkubwa zaidi wa shaba nchini;
- Konkola Copper Mines (KCM) — kitovu cha kihistoria cha uchimbaji madini cha Copperbelt;
- Mopani Copper Mines — miongoni mwa majengo makuu ya uchimbaji madini yaliyounganishwa;
- ZCCM Investments Holdings — kampuni ya umma ya uwekezaji wa madini, iliyoorodheshwa Lusaka;
- Zambeef Products — kundi la kwanza la kilimo-chakula la kitaifa (ZESCO, shirika la umeme la umma, pia ni muhimu).

3.6 Tanzania

Kama lango la mashariki la eneo, Tanzania inaimarisha nafasi yake kama njia ya baharini kwa Zambia, Jamhuri ya Kidemokrasia ya Kongo na nchi za Maziwa Makuu.

Sekta zenye maslahi makubwa

- Bandari ya Dar es Salaam, iliyo katika awamu ya upanuzi na uboreshaji;
- Reli: mradi wa Reli ya Kisasa ya Kipimo cha Kawaida (SGR), unaotarajiwa kufafanua upya usafirishaji wa Afrika Mashariki;
- Gesi asilia na maendeleo ya nishati yanayohusiana;
- Kilimo-viwanda na utalii, sekta zenye ukuaji wa juu;
- Mfumo wa benki unaopanuka, wenye ongezeko la matumizi ya huduma za kifedha za kidijitali.

Taasisi kuu za benki

- CRDB Bank — taasisi inayoongoza nchini kwa mali na mapato, iliyoorodheshwa katika soko la hisa la Dar es Salaam;
- NMB Bank — mwendeshaji wa pili mkubwa wa kitaifa, wenye wateja zaidi ya milioni 8 na uongozi katika benki za kidijitali;
- NBC (National Bank of Commerce, kundi la Absa) — taasisi ya kihistoria ya kibiashara nchini (Stanbic Bank Tanzania na Exim Bank pia ni muhimu).

Kampuni kuu

- METL Group (Mohammed Enterprises Tanzania) — kampuni mchanganyiko kubwa zaidi ya kibinafsi ya kitaifa: nguo, kilimo-viwanda, nishati, usafirishaji na fedha, iliyopo katika nchi 11 za Afrika;
- Bakhresa Group — kilimo-chakula, usagaji, vinywaji na usafiri, wenye uwepo mkubwa wa kikanda;
- Tanzania Breweries (TBL) — kampuni ya kwanza ya viwanda ya soko la hisa la Dar es Salaam;
- Vodacom Tanzania — mtoa huduma mkuu wa mawasiliano na fedha za simu (M-Pesa);
- Geita Gold Mine (AngloGold Ashanti) — jengo kubwa zaidi la dhahabu nchini.

3.7 Msumbiji

Umuhimu wa kimkakati wa Msumbiji upo katika bandari za Maputo, Beira na Nacala na njia zao husika za usafirishaji kuelekea Afrika Kusini, Zimbabwe, Zambia na Malawi.

Sekta zenye maslahi makubwa

- Usafirishaji wa bandari na reli kwenye njia kuu tatu (Maputo, Beira, Nacala);
- Nishati: hazina za gesi asilia iliyoyeyushwa za bonde la Rovuma ni miongoni mwa muhimu zaidi duniani;
- Miundombinu na ujenzi mpya, wenye programu pana za uwekezaji wa umma na kimataifa;
- Bima na huduma za kifedha kwa kuunga mkono mtiririko wa biashara ya usafiri.

Taasisi kuu za benki

- BCI (Banco Comercial e de Investimento) — taasisi ya kwanza ya kimfumo nchini kulingana na uainishaji wa benki kuu;
- Millennium bim — miongoni mwa benki zinazoongoza kwa mali na mtandao wa usambazaji, sehemu ya kundi la Millennium BCP;
- Standard Bank Moçambique — taasisi ya tatu kubwa ya kimfumo, kinara katika sehemu ya makampuni na miradi ya nishati.

Kampuni kuu

- Mozal — kiwanda cha kuyeyusha alumini karibu na Maputo, jengo kubwa zaidi la viwanda nchini;
- Hidroeléctrica de Cahora Bassa (HCB) — miongoni mwa wazalishaji wakuu wa umeme wa maji wa Afrika ya Kusini;
- Sasol Petroleum Mozambique — maendeleo na uzalishaji wa gesi asilia (mabonde ya Pande na Temane);
- Cervejas de Moçambique (AB InBev) — kundi la kwanza la sekta ya vinywaji;
- CFM (Portos e Caminhos de Ferro de Moçambique) — shirika la umma linalosimamia bandari na reli za njia za Maputo, Beira na Nacala.

3.8 Eswatini (Uswazi)

Soko lenye ukubwa mdogo lakini lililounganishwa vyema katika eneo la forodha la SACU na lililounganishwa kwa nguvu na uchumi wa Afrika Kusini na bandari ya Maputo.

Sekta zenye maslahi makubwa

- Kilimo-viwanda: sukari, misitu na uchakataji wa chakula, nguzo za uchumi wa kitaifa;
- Viwanda vidogo vinavyolenga mauzo ya nje kwenda masoko ya SACU na AGOA;
- Usafirishaji wa usafiri kwenye mhimili wa Afrika Kusini–Maputo.

Taasisi kuu za benki

- First National Bank Eswatini (FirstRand) — miongoni mwa taasisi kuu za kibiashara nchini;
- Standard Bank Eswatini — aliyepo tangu 1962, wenye mtandao mkubwa zaidi wa rejareja wa kitaifa;
- Nedbank Eswatini — mwendeshaji wa tatu wa kibiashara (pamoja nao hufanya kazi Eswatini Bank, taasisi ya maendeleo yenye mtaji wa umma).

Kampuni kuu

- Royal Eswatini Sugar Corporation (RES) — kundi kubwa zaidi la kilimo-viwanda na mwajiri wa kwanza wa kibinafsi nchini;
- Ubombo Sugar (kundi la Illovo) — kitovu cha pili cha sukari cha kitaifa;
- Conco / The Beverage Base Plant (Coca-Cola) — kiwanda cha viini ambacho ni miongoni mwa taasisi kuu za viwanda na mauzo ya nje;
- Montigny Investments — kundi la kwanza la misitu na mbao;
- Eswatini Beverages — kinara wa kitaifa wa sekta ya vinywaji.

4. Hitimisho na Mielekeo ya Kimkakati

Misheni ilibainisha kuwa uti wa mgongo wa kujenga uwepo na uendeshaji katika eneo ni njia kuu za usafirishaji: Walvis Bay–Trans-Kalahari, njia ya Kaskazini-Kusini, TAZARA, na njia za Maputo, Beira na Nacala. Kwa DH GROUP, mielekeo mitatu ya kipaumbele inajitokeza:

- Huduma za kifedha na bima kwa kuunga mkono mtiririko wa biashara wa kikanda, zenye makao ya uendeshaji Afrika Kusini na uwepo wa kuchagua katika masoko yenye ukuaji wa haraka zaidi;
- Ushiriki katika miradi ya maendeleo ya miundombinu na usafirishaji (bandari, reli, njia za barabara), kwa ushirikiano na waendeshaji wa ndani na wa kimataifa;
- Ushirikiano wa kiviwanda katika sekta za kilimo-chakula, madini na nishati, kwa kuzingatia uchakataji wa ndani na uumbaji wa thamani katika nchi wenyeji.

DH GROUP AFRICA na DH GROUP Geopolitics & International Strategy zitaendelea na kazi ya uchambuzi na mahusiano ya kitaasisi iliyoanzishwa na Ziara ya 2026, kama msingi wa kufafanua hatua zinazofuata za uendeshaji za Kundi barani.

DH GROUP AFRICA

DH GROUP Geopolitics & International Strategy

www.dhgroup-internationalstrategy.com | www.dhgroup-arabandmuslim.com